

8.4.2. Формування часткового залишку діленого (A_i)

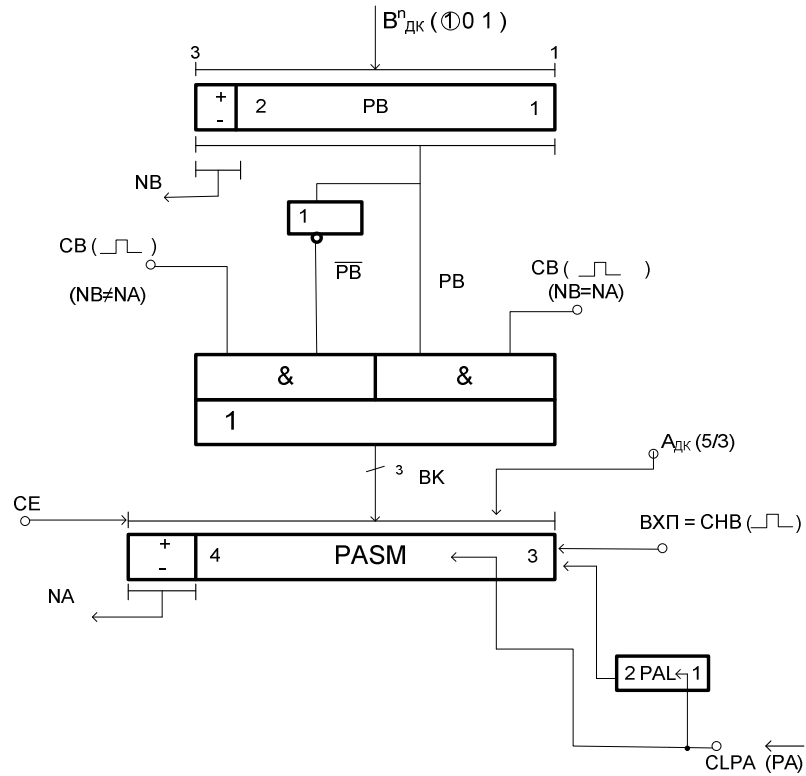

Рисунок 8.9 - Схема визначення часткового залишку діленого

8.4.3. Накопичення цифр частки (D)

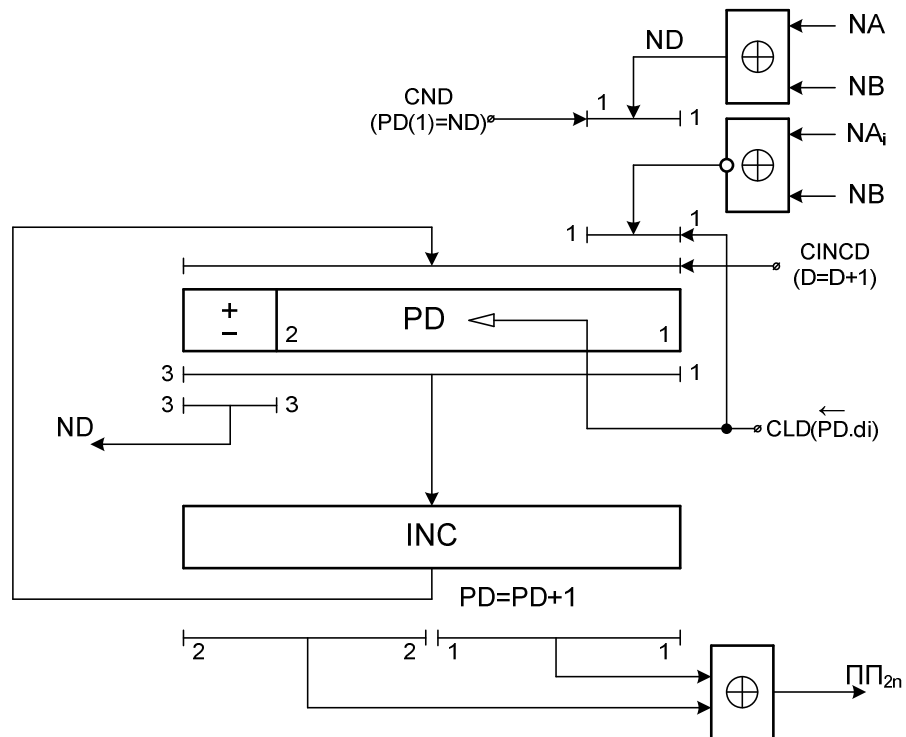

Рисунок 8.10 - Схема накопичення цифр частки

8.5. Пристрій ділення ДК методом “2n/n” за способом “б”

8.5.1. Цифрова діаграма ділення ДК методом “2n/n” за способом “б”

Нехай операнди та результат утворюють коди:

$$\frac{\pm 1010(A^{2n})}{\pm 11(B^n)} = \pm 11(D^n) + \frac{\pm 0001(C^{2n})}{\pm 11(B^n)}.$$

Тоді можливий машинний алгоритм операції ділення буде мати вигляд:

$\leftarrow D_{ДК}^n$	$A_{ДК}^{2n}$	$B_{ДК}^n \rightarrow$	СТ
$\textcircled{\pm} 2 1$ $\textcircled{\times} X X$	$\textcircled{\pm} 4 3 2 1$ $\textcircled{1} 0 1 1 0$	$\textcircled{\pm} 4 3 \boxed{2 1}$ $\textcircled{0} 1 1 \boxed{0 0}$	2 1 1 0 (2 = n)
<p>$\leftarrow ND$</p> $\textcircled{\times} X \textcircled{1}$	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content; margin: 0 auto;">+</div>		
<p>$\leftarrow d_{np} = 1$</p> $\textcircled{\times} 1 \textcircled{1}$ <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content; margin: 0 auto;">+</div> <p style="color: red;">III_{2n} = 0</p>	$\textcircled{1} 0 1 1 0$ $\textcircled{0} 1 1$ ----- $\textcircled{0} 0 0 1 0$	$= A_{ДК}^{2n}$ $+ B_{НПР}$ (sign A $\neq$ sign B) $= A_{ПРОБНЕ}$ (sign A _{ПР} = sign B) $\rightarrow$ $\textcircled{0} 0 1 1 0$ B_1 (sign B ₁ = sign A)	
<p>$\leftarrow d_1 = 0$</p> $\textcircled{1} 1 \textcircled{0}$	$\textcircled{1} 1 0 1 0$ ----- $\textcircled{1} 1 1 0 0$	$+ (B_1)_{ПР}$ $= A_1$ (sign A ₁ $\neq$ sign B) $d_1 = 0$ $\rightarrow$ $\textcircled{0} 0 0 1 1$ B_2 (sign B ₂ $\neq$ sign A ₁)	0 1
<p>$\leftarrow d_2 = 0$</p> $\textcircled{1} 0 \textcircled{0}$ + 1 ----- $\textcircled{1} 0 1$ $D_{ДК}^n$	$\textcircled{0} 0 0 1 1$ ----- $\textcircled{1} 1 1 1 1$ $C_{ДК}^{2n} (5/1) = (-0001)_{ДК}$	$+ (B_2)_{НПР}$ $= A_2$ (sign A ₂ $\neq$ sign B ₂) $d_2 = 0$	0 0

8.5.2. Формування часткового залишку діленого (A_i)

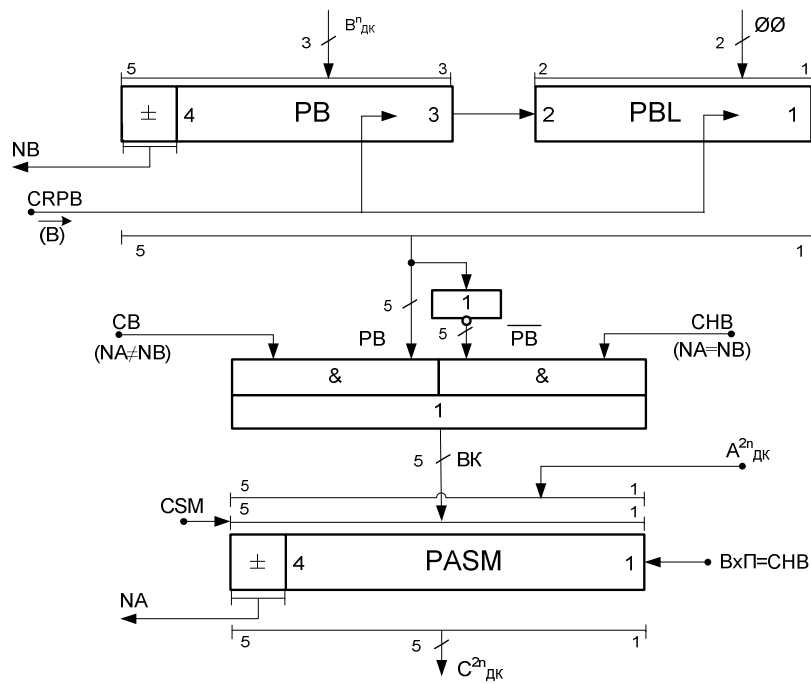

Рисунок 8.11 - Схема визначення часткового залишку діленого у блоці ділення

8.5.3. Формування цифр частки ($D_{дк}^n$)

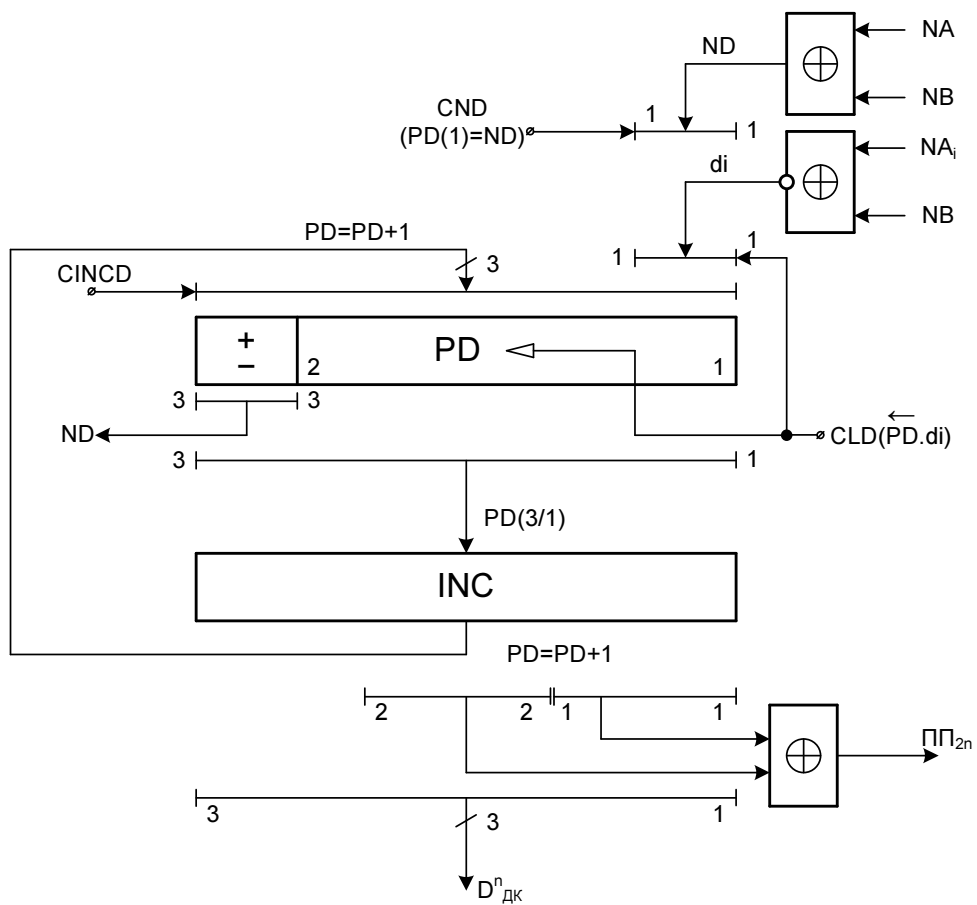

Рисунок 8.12 - Схема накопичення цифр частки на основі регістра зсуву

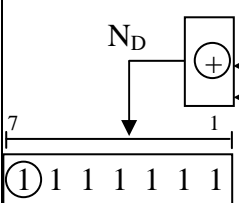
8.6. Пристрій ділення ДК методом “n/n” за способом “а”

8.6.1. Цифрова діаграма ділення ДК методом “n/n” за способом “а”

Нехай операнди та результат представлені кодами:

$$\frac{\pm 001010(A^n)}{\pm 000011(B^n)} = \pm 000011(D^n) + \frac{\pm 000001(C^n)}{\pm 000011(B^n)}$$

Тоді машинний алгоритм ділення буде мати вигляд:

$\leftarrow D_{ДК}^n$	$A_{ДК}^n \leftarrow$	$B_{ДК}^n \leftarrow$	СТД	СТС
⊕ 6 5 4 3 2 1 ⊗ XXX XX X	⊕ 6 5 4 3 2 1 ⊙ 1 1 0 1 1 0 HA = 2 ← 2 p.	⊕ 6 5 4 3 2 1 ⊙ 0 0 0 0 1 1 HB = 4 ← 4 p.	X X X	X X X
	⊙ 0 1 1 0 0 0	⊙ 1 1 0 0 0 0	HB - HA + 1 = = 4 - 2 + 1 = 3 (d ₁ d ₂ d ₃) 0 1 1	HB = 4
← 1 p. d ₁ = 1 ⊙ 1 1 1 1 1 1	⊙ 0 1 1 0 0 0 ⊙ 1 1 0 0 0 0 ----- ⊙ 0 0 1 0 0 0	⊙ 1 1 0 0 0 0 sign B ≠ sign A + B _{НПР} ← = A ₁ (sign A ₁ ≠ sign B) d ₁ = 1	0 1 0	
← 1 p. d ₂ = 0 ⊙ 1 1 1 1 1 0	⊙ 0 0 1 0 0 0 0 ⊙ 1 0 1 ----- ⊙ 1 0 0 0 0 0	= 2A ₁ + B _{НПР} ← = A ₂	0 0 1	
← 1 p. d ₃ = 0 ⊙ 1 1 1 1 0 0 + 1 ----- ⊙ 1 1 1 1 0 1	⊙ 0 0 0 0 0 0 ⊙ 1 1 0 0 0 0 ----- ⊙ 1 1 0 0 0 0	sign A ₂ ≠ sign B d ₂ = 0 + B _{НПР} ← = A ₃ (sign A ₃ ≠ sign B) d ₃ = 0	0 0 0	
$D = D + 1$	→ HB = 4 ⊙ 1 1 1 1 1 = = C _{ДК}^{2n}}			

8.6.2. Операція нормалізації $A_{ДК}^n$ і $B_{ДК}^n$ (у блоці ділення ДК “n/n”, “a”)

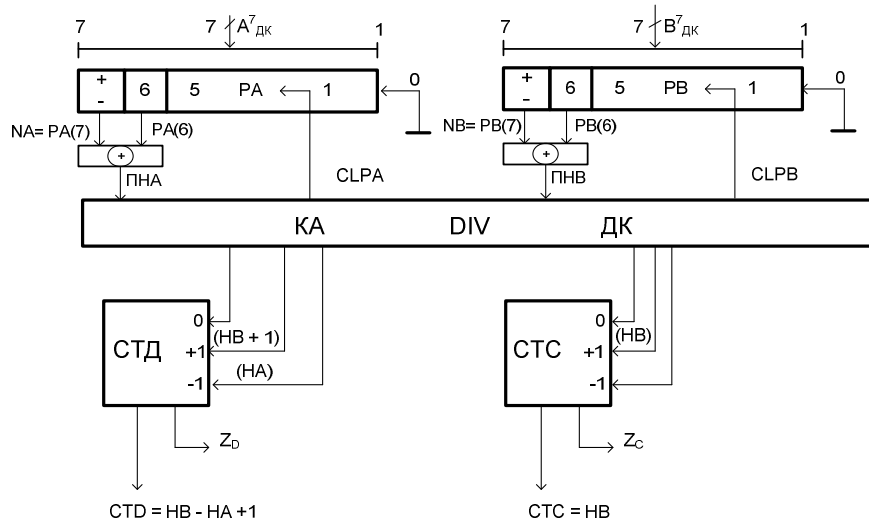

Рисунок 8.13 - Схема виконання нормалізації діленого і дільника

Примітки. ПНА, ПНВ - відповідно ознака закінчення операції нормалізації $A_{ДК}^n$ і $B_{ДК}^n$; НА, НВ - відповідно кількість незначних цифр (нулів) у $A_{ДК}^n$ і $B_{ДК}^n$; ZD, ZC - відповідно ознака закінчення операції ділення і процедури денормалізації останнього залишку.

8.6.3. Формування часткового залишку діленого (A_i)

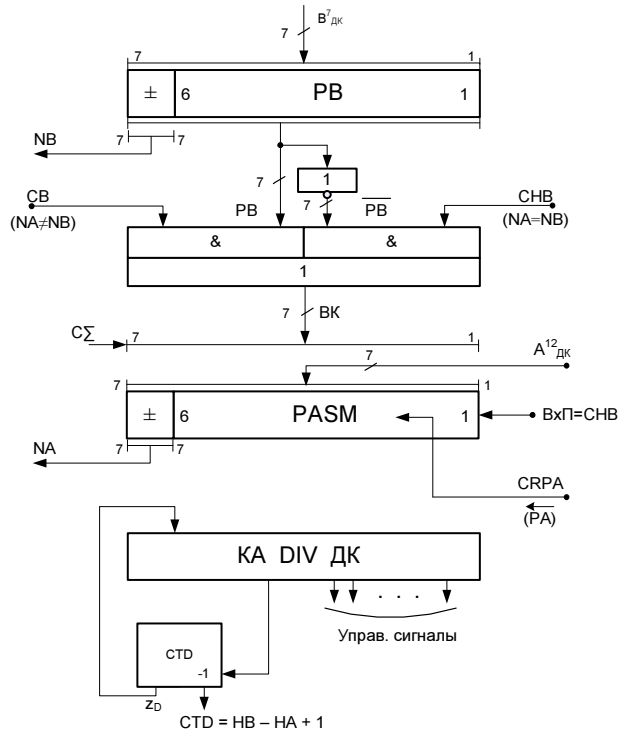

Рисунок 8.14 - Схема визначення часткового залишку діленого

8.6.4. Схема накопичення цифр частки при діленні чисел ($D_{ДК}^n$)

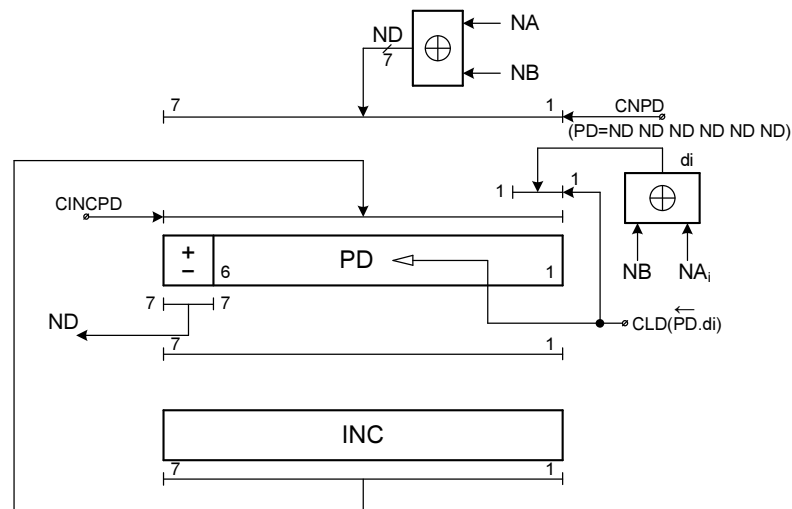

Рисунок 8.15 - Схема накопичення цифр частки

8.6.5. Алгоритм денормалізації останнього часткового залишку операції ділення ДК (A_3) для формування остачі ділення чисел $C_{ДК}^n$ (“n/n”, “a”)

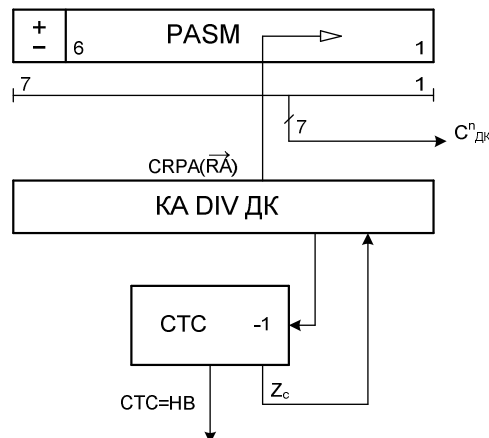

Рисунок 8.16 - Схема блоку денормалізації останнього часткового залишку діленого у блоці ділення чисел

8.7. Пристрій ділення ДК методом “n/n” за способом “б”

8.7.1. Цифрова діаграма ділення ДК методом “n/n” за способом “б”

Нехай операнди та результат ділення чисел утворюють коди:

$$\frac{\pm 001010(A^n)}{\pm 000011(B^n)} = \pm 000011(D^n) + \frac{\pm 000001(C^n)}{\pm 000011(B^n)}$$

Тоді машинний алгоритм операції ділення буде мати вигляд:

$D_{дк}^n \leftarrow$	$A_{дк}^n$	$B_{дк}^n \rightarrow$	CTD	СТС
⊕ 6 5 4 3 2 1	⊕ 6 5 4 3 2 1	⊕ 6 5 4 3 2 1	X X X	X X X
⊗ X X X X X X	⊙ 0 0 1 0 1 0 HA = 2	⊙ 1 1 1 1 0 1 HB = 4	CTD = HB - HA + 1 = 4 - 2 + 1 = ③	HA = 2
$\begin{array}{r} N_D \quad \oplus \\ \hline \oplus 1 1 1 1 1 1 \end{array}$	$\begin{array}{r} \leftarrow HA \\ \oplus 1 0 1 0 0 0 \end{array}$	$\leftarrow HB$ $\oplus 0 1 0 0 0 0$ sign B ≠ sign B	(d ₁ d ₂ d ₃) 0 1 1	
$\leftarrow 1 \text{ p. } d_1 = 1$ $\oplus 1 1 1 1 1 \oplus$	$\oplus 1 0 1 0 0 0$ $\oplus 0 1 0 0 0 0$ $\oplus 1 1 1 0 0 0$	$A_{НОРМ} + B_{НПР}$ $= A_1 \text{ (sign } A_1 = \text{sign } B)$ $d_1 = 1$	0 1 0	
$\leftarrow 1 \text{ p. } d_2 = 0$ $\oplus 1 1 1 1 1 \oplus$	$\oplus 0 1 1 0 0 0$ $\oplus 0 1 0 0 0 0$	$\oplus 1 0 1 0 0 0$ $+ B_{НПР}$ $= A_2 \text{ (} d_2 = 0 \text{)}$	0 0 1	
$\leftarrow 1 \text{ p. } d_3 = 0$ $\oplus 1 1 1 1 0 \oplus$ + 1	$\oplus 1 1 0 1 0 0$ $\oplus 0 0 0 1 0 0$	$\oplus 1 1 0 1 0 0$ $+ B_{НПР}$ $= A_3 \text{ (} d_3 = 0 \text{)}$	0 0 0	
$\oplus 1 1 1 1 0 1$ (D = D + 1)	$\rightarrow HA$ $\oplus 0 0 0 0 0 1$	$= C_{дк}^n = A_3 (\rightarrow HA)$		

8.7.2. Операція нормалізації діленого $A_{ДК}^n$ та дільника $B_{ДК}^n$ (у блоці ділення ДК “n/n”, “6”)

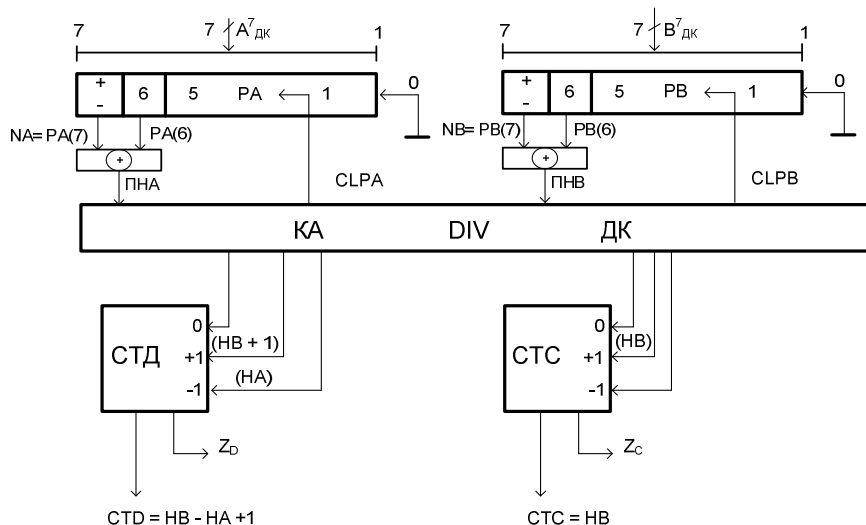

Рисунок 8.17 - Схема блоку нормалізації діленого та дільника

8.7.3. Формування часткового залишку діленого (A_i) у блоці ділення чисел

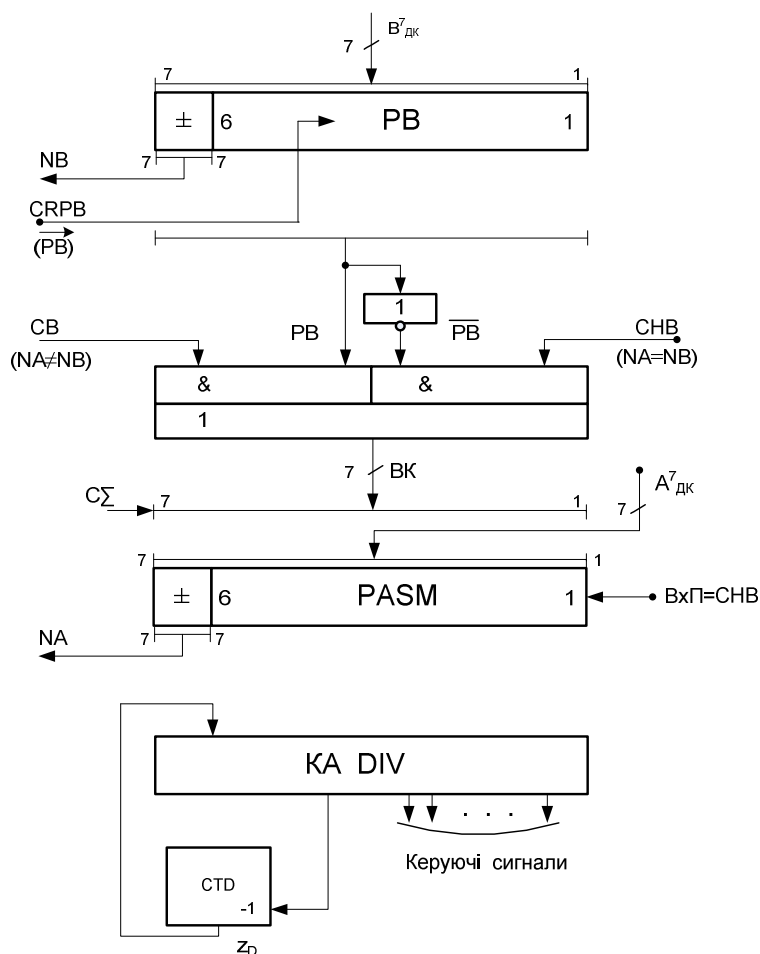

Рисунок 8.18 - Схема формування часткового залишку діленого

8.7.4. Формування цифр частки ($D_{ДК}^n$) у блоці ділення

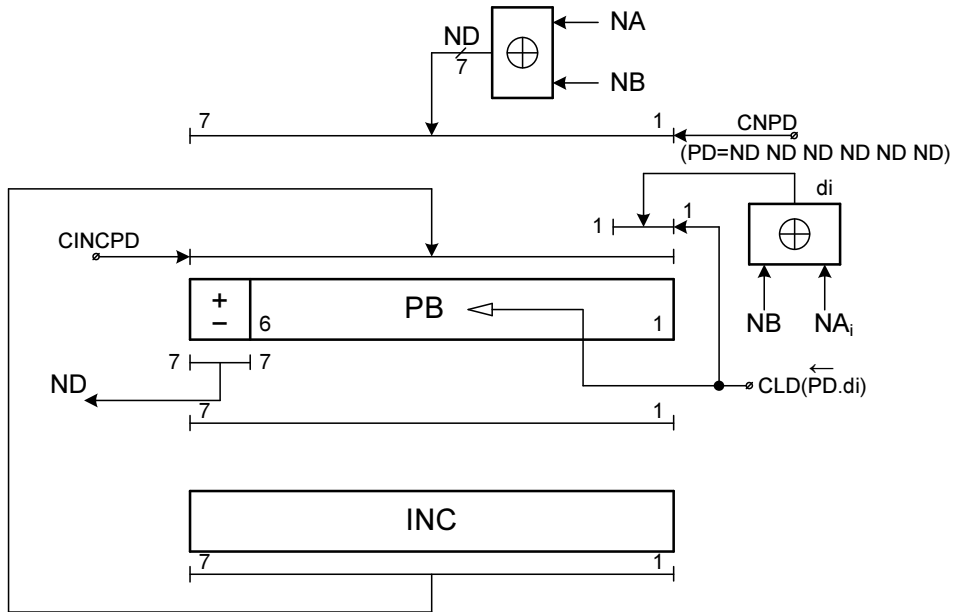

Рисунок 8.19 - Схема формування цифр частки в блоці ділення

8.7.5. Денормалізація останнього часткового залишку операції ділення ДК для формування остачі операції ділення $C_{ДК}^n$ ("n / n", "б")

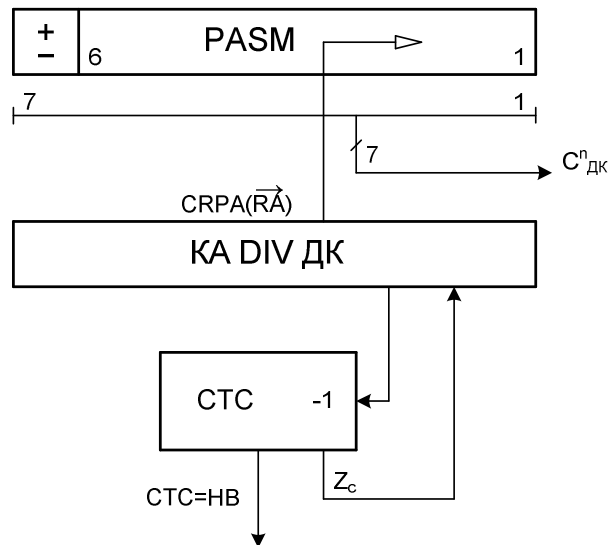

Рисунок 8.20 - Блок денормалізації останнього часткового залишку діленого при діленні чисел